

Nr 14

Utlåtande i anledning av motioner om vidgad straffbarhet vid ratt- onykterhet.

I de likalydande motionerna I: 12 av herr *Sörenson* och II: 13 av herr *Sjöholm m. fl.* hemställs att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära förslag till sådan ändring i lagen den 28 september 1951 om straff för vissa trafikbrott att varje mätbar alkoholkoncentration i blodet hos förare av motorfordon skall föranleda brottspåföljd.

Rörande motionernas innehåll i övrigt får utskottet hänvisa till den tryckta motionen II: 13.

Gällande rätt

Reglerna om trafiknykterhetsbrott finns i 4 § lagen den 28 september 1951 om straff för vissa trafikbrott. Detta lagrum skiljer mellan ett grövre brott (rattfylleri) för vilket straffet är fängelse i högst ett år eller, vid mildrande omständigheter, dagsböter (lägst 25) och ett lindrigare brott (s. k. rattonykterhet) för vilket straffet är dagsböter (lägst 10) eller fängelse i högst sex månader. Straffansvaret gäller endast vid förande av bil, motorcykel och vissa andra motordrivna fordon.

Det grövre brottet kännetecknas i princip av att föraren har varit så påverkad av starka drycker eller annat berusningsmedel att det kan antas att han inte har kunnat föra sitt fordon på betryggande sätt. Om föraren under färden har haft en alkoholkoncentration i blodet av 1,5 ‰ eller mer fordras emellertid ingen ytterligare bevisning beträffande hans onykterhet eller trafikfarlighet. Promilleregeln innefattar med andra ord en presumtion som inte kan motbevisas.

Det lindrigare trafiknykterhetsbrottet bygger uteslutande på promillevärden. Brottet omfattar sådana fall då alkoholkoncentrationen i förarens blod har uppgått till 0,5 men inte till 1,5 ‰.

Kommittén för lagstiftningen angående trafiknykterhetsbrott

I början av år 1966 tillkallades särskilda sakkunniga för utredning angående lagstiftningen om trafiknykterhetsbrott (direktiv, se riksdagsber. 1967 s. 60/f.).

Kommittén har i det närmaste avslutat en undersökning av trafiknykterhetsbrottsklientelet samt inlett en undersökning av trafiknykterhetsbrotts-

lighetens omfattning och utveckling. Vidare har förberetts en undersökning av alkoholpåverkade motorfordonsförarens andel av trafikolyckor med dödlig utgång. Promemorior har upprättats om bl. a. en särskild ekonomisk sanktion vid trafiknykterhetsbrott samt om promillegränser, tillbakaräkningens problem, alkoholförtäring efter färden och utandningsprov på förare av motorfordon för utrönande av alkoholförekomst i utandningsluften.

Kommittén, som beräknas framlägga sitt betänkande i år, har bedrivit sitt arbete i nära samverkan med representanter för övriga nordiska länder.

Utskottet

I förevarande motioner hemställs om sådan ändring i trafikbrottslagen att varje mätbar alkoholkoncentration i blodet hos förare av motorfordon skall föranleda brottspåföljd.

Som framgår av utredningen ovan är trafiknykterhetsbrotten sedan början av 1966 föremål för översyn av en kommitté, som beräknas slutföra sitt uppdrag innevarande år. Utskottet anser att riksdagens ställningstagande till utformningen av lagstiftningen rörande trafiknykterhetsbrotten bör anstå i avbidan på resultatet av kommitténs arbete och de förslag av Kungl. Maj:t som detta kan föranleda.

Utskottet hemställer,

att förevarande motioner, I: 12 och II: 13, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 mars 1969

På första lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Alexanderson (fp), Erik Svedberg (s)*, fröken Mattson (s), herrar Hjorth (s)*, Svanström (cp), fru Lindström (s), herrar Lidgard (m) och Richardson (fp);

från andra kammaren: fröken Bergegren (s), herrar Wiklund i Stockholm (fp), Jönsson i Malmö (s), Larsson i Norderön (cp), Hansson i Piteå (s), Oskarson (m), fröken Åsbrink (s) och fru Jonäng (cp).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.